

AKCINĖ BENDROVĖ
„LIETUVOS GELEŽINKELIAI“

PATVIRTINTA
AB „Lietuvos geležinkeliai“
generalinio direktoriaus
2016 m. gegužės 4 d.
įsakymu Nr. Į-400

110/K

**SPECIALIŲJŲ GELEŽINKELIO RIEDMENŲ
NAUDOJIMO IR TECHNINĖS PRIEŽIŪROS
INSTRUKCIJA**

VILNIUS 2016

PARENGĖ

AB „Lietuvos geležinkeliai“ generalinio direktoriaus 2015-04-27 įsakymu Nr. Į-339 sudaryta darbo grupė (Eugenijus Vaičiulionis – Geležinkelių infrastruktūros direkcijos Infrastruktūros eksploatacijos departamento Kelių skyriaus Mechanizacijos sektoriaus viršininkas; Vytautas Ribokas – Krovinių vežimo direkcijos Saugos skyriaus viršininkas; Jonas Murauskas – Geležinkelių infrastruktūros direkcijos Infrastruktūros eksploatacijos departamento Kelių skyriaus Mechanizacijos sektoriaus vyresnysis inžinierius; Mykolas Baranauskas – Geležinkelių infrastruktūros direkcijos Saugos skyriaus vyresnysis revizorius; Olegas Čurkinas – Administracijos Vidaus administravimo ir saugos departamento Eismo saugos skyriaus vyriausiasis specialistas ir Česlovas Černiauskas – Plėtros departamento Plėtros skyriaus Techninės sąveikos sektoriaus vyriausiasis specialistas)

SUDERINTA

Plėtros departamento direktorius	Virgilijus Jastremskas
Vidaus administravimo ir saugos departamento vyriausiasis saugos inspektorius	Andrius Janušauskas
Geležinkelių infrastruktūros direkcijos direktoriaus pavaduotojas	Valdas Mikelionis
Krovinių vežimo direkcijos direktoriaus pirmasis pavaduotojas	Virginijus Juška
Plėtros departamento Plėtros skyriaus Techninės sąveikos sektoriaus viršininkas	Renatas Šakūnas

GALIOJA nuo 2016 m. birželio 10 d.

110/K *Specialiųjų geležinkelio riedmenų naudojimo ir techninės priežiūros instrukcija* pakeičia K/110 *Autodrezinių, motorvežių, automotrisių bei kitų specialiųjų ir lengvųjų riedmenų naudojimo ir priežiūros instrukciją*, patvirtintą 2000-03-23 SPAB „Lietuvos geležinkeliai“ generalinio direktoriaus įsakymu Nr. 82.

TURINYS

I.	BENDROSIOS NUOSTATOS	4
II.	REIKALAVIMAI PERSONALUI	5
III.	SPECIALIŲJŲ GELEŽINKELIO RIEDMENŲ NAUDOJIMAS	7
IV.	SGR TRANSPORTAVIMO TVARKA	12
V.	SGR TECHNINĖ PRIEŽIŪRA IR REMONTAS	13
PRIEDAI		
	1 priedas. Pažymėjimo specialiesiems riedmenims valdyti pavyzdys	14
	2 priedas. Mašinisto padėjėjo pažymėjimo pavyzdys	15
	3 priedas. Specialaus geležinkelio riedmens (SGR) naudojimo instrukcijos sudarymo sandara	16
	4 priedas. Metinės kontrolės techninės apžiūros ir bandymų akto pavyzdys	17
	5 priedas. Specialaus geležinkelio riedmens (SGR) darbo lapo pavyzdys	18
	6 priedas. Specialaus geležinkelio riedmens (SGR) užrašų ir skiriamųjų ženklų sąrašas	20
	7 priedas. Specialaus geležinkelio riedmens (SGR) pamaininės apžiūros rezultatų registracijos žurnalo pavyzdys	21
	8 priedas. Paraiška specialiajam geležinkelio riedmeniui (SGR) apžiūrėti ir vežti	22
	9 priedas. 94 formos akto pavyzdys	23
	10 priedas. Specialaus geležinkelio riedmens (SGR) brigados nario formulio pavyzdys	25

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. *Specialiųjų geležinkelio riedmenų naudojimo ir techninės priežiūros instrukcija* (toliau – Instrukcija) nustato pagrindinius reikalavimus SGR personalui, SGR naudojimo, transportavimo ir techninės priežiūros tvarką.

2. Instrukcijos reikalavimai taikomi darbuotojams, kurių darbas susijęs su SGR naudojimu, transportavimu ir technine priežiūra.

3. Naujiems, atnaujintiems ar patobulintiems SGR naudoti Lietuvos Respublikoje turi būti išduodamas leidimas. Leidimų gavimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro tvirtinamos *Leidimų pradėti naudoti Lietuvos Respublikoje geležinkelių sistemos struktūrinius posistemius ir geležinkelių riedmenis išdavimo taisyklės*.

4. SGR naudojami geležinkelių infrastruktūros statinių, objektų ar įrenginių remonto darbams atlikti, vežti asmenims, susijusiems su geležinkelių infrastruktūros priežiūra, remontu ar statyba, mechanizmams, atsarginėms dalims, geležinkelio kelio viršutinės konstrukcijos medžiagoms ir kitoms priemonėms, skirtoms geležinkelių infrastruktūros priežiūrai, remontui ar statybai, transportuoti. Atsižvelgiant į SGR konstrukciją, gamintojo rekomendacijas ir paskirtį, jis gali būti naudojamas tiesiant, prižiūrint ar remontuojant kontaktinį tinklą, signalizacijos ir ryšių įrenginius, taip pat atliekant kitus geležinkelių infrastruktūros darbus. Dalis savaeigių SGR turi keliamuosius kranus, pakeliamas montažines aikšteles ar kitus specializuotus įrenginius.

5. SGR naudojimo, transportavimo ir techninės priežiūros reikalavimus, kurie nenumatyti šioje Instrukcijoje, nustato SGR naudojantis bendrovės struktūrinis padalinys.

6. Kitų žinybų SGR (fizinių ir juridinių asmenų valdomų SGR) eismo tvarka viešojo geležinkelių infrastruktūroje nustatoma atskiru susitarimu su šių SGR naudotoju, atitinkančiu *Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekse, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatyme* ir kituose teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

7. Instrukcijoje vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai:

7.1. **Traukinio mašinisto sertifikatas** – *Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo* ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka išduotas dokumentas, kuriuo patvirtinama traukinio mašinisto teisė valdyti sertifikate nurodytus traukinius ar geležinkelių traukos riedmenis viešojoje geležinkelių infrastruktūroje.

7.2. **Lydintysis asmuo** – darbuotojas, paskirtas lydėti traukinio mašinistą vietoj mašinisto padėjėjo.

7.3. **SGR brigada** – mašinistas ir jo padėjėjas (lydintysis asmuo) arba operatorius ir jo padėjėjas (-jai).

7.4. **Egzaminuotojas** – darbuotojas, turintis atitinkamų įgūdžių ir kompetencijos, *Įgaliojimų traukinio mašinistų egzaminavimo centrams išdavimo, traukinio mašinistų egzaminuotojų pripažinimo tvarkos, traukinio mašinistų egzaminavimo centrams, traukinio mašinistų egzaminuotojams keliamų reikalavimų tvarkos aprašo* ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs nustatytos formos pripažinimo pažymėjimą, suteikiantį teisę egzaminuoti ir vertinti traukinio mašinistus.

7.5. **SGR** – savaeigiai ir nesavaeigiai specialieji geležinkelio riedmenys.

7.6. **SSGR** – savaeigiai specialieji geležinkelio riedmenys (motorvežiai, drezinos, kelio remonto mašinos ir kt.), turintys traukos ir traukinių eismui skirtus įrenginius (radijo stotį, greitmatį ir kt.), galintys savarankiškai manevruoti bei dalyvauti traukinių eismo procese;

7.7. **NSGR** – nesavaeigiai specialieji geležinkelio riedmenys (sniegvaliai, kelio klotuvai, geležinkelio kranai ir kt.), neturintys traukos ir traukinių eismui skirtų įrenginių (radijo stoties, greitmačio ir kt.), negalintys savarankiškai manevruoti bei dalyvauti traukinių eismo procese.

8. Kitos *Instrukcijoje* vartojamos sąvokos paaiškintos *Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekse, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatyme, Techninio geležinkelių naudojimo nuostatuose* ir teisės aktuose bei bendrovės lokalinuose norminiuose dokumentuose.

II. REIKALAVIMAI PERSONALUI

9. Visų tipų SSGR valdo ne mažiau kaip du asmenys: mašinistas ir jo padėjėjas ar lydintysis asmuo.

10. SSGR turi teisę valdyti asmenys:

10.1. turintys galiojantį traukinio mašinisto pažymėjimą, patvirtinantį traukinio mašinisto sveikatos, išsilavinimo ir profesinių įgūdžių atitiktį teisės aktų nustatytiems reikalavimams, išduotą *Teisės valdyti geležinkelių riedmenis įgijimo tvarkos aprašo* nustatyta tvarka, arba K-83 formos SGR valdymo pažymėjimą (žr. Instrukcijos 1 priedą), galiojantį iki 2018 m. spalio 30 d.;

10.2. turintys galiojantį traukinio mašinisto sertifikatą, išduotą *Traukinio mašinistų sertifikatų išdavimo tvarkos aprašo*, patvirtinto bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu, nustatyta tvarka;

10.3. turintys T-57 formos Lokomotyvo brigados nario formuliarą (žr. 10 priedą);

10.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka pasitikrinę sveikatos būklę, atitinkančią teisės aktuose nustatytus reikalavimus;

10.5. turintys dokumentą, patvirtinantį, kad yra apmokyti kaip remontuoti, eksploatuoti ir prižiūrėti mechanizmus, įrenginius, agregatus ar kitą techniką;

10.6. turintys ne trumpesnę kaip 9 mėnesių mašinisto padėjėjo arba traukinio mašinisto dublerio (stažuotojo) darbo stažą;

10.7. turintys ne žemesnę kaip pradinę elektroaugos kvalifikaciją;

10.8. turintys antrąją valstybinės kalbos mokėjimo kategoriją;

10.9. žinantys geležinkelių infrastruktūros ruožo ypatumus.

11. SSGR mašinistų mokymui siunčiami asmenys:

11.1. ne jaunesni kaip 20 metų;

11.2. turintys bendrąjį vidurinį išsilavinimą ir profesinį psichologinį vertinimą;

11.3. atitinkantys Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatytus sveikatos būklės reikalavimus nustatyta tvarka pasitikrinę sveikatą;

11.4. turintys ne trumpesnę kaip 9 mėnesių mašinisto padėjėjo, traukinio mašinisto dublerio (stažuotojo) darbo stažą;

11.5. turintys ne žemesnę kaip pradinę elektroaugos kvalifikaciją;

11.6. turintys antrąją valstybinės kalbos mokėjimo kategoriją.

12. Sertifikatas išduodamas traukinio mašinistui, baigusiam specializuotus mokymo kursus *Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatyme* ir generalinio direktoriaus tvirtinamame *Traukinio mašinistų sertifikatų išdavimo tvarkos apraše* nustatyta tvarka ir išlaikiusiam teorinių žinių bei praktinių gebėjimų egzaminus.

13. SSGR mašinisto padėjėjo pareigas gali eiti asmenys:

13.1. ne jaunesni kaip 18 metų;

13.2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka pasitikrinę sveikatos būklę, atitinkančią teisės aktuose nustatytus reikalavimus darbuotojams, dirbantiems darba, tiesiogiai susijusį su geležinkelių transporto eismu;

13.3. turintys T-75 formos mašinisto padėjėjo pažymėjimą (žr. Instrukcijos 2 priedą), išduotą SSGR naudojančio bendrovės struktūrinio padalinio vadovo, arba traukinio mašinisto pažymėjimą;

13.4. pasitikrinę žinias *Darbuotojų, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu, žinių tikrinimo tvarkos apraše* nustatyta tvarka darbuotojams, dirbantiems darba, tiesiogiai susijusį su geležinkelių transporto eismu;

13.5. turintys dokumentą, patvirtinantį, kad yra baigę mokslus kaip remontuoti, eksploatuoti ir prižiūrėti mechanizmus, įrenginius, agregatus ar kitą techniką.

13.6. turintys ne žemesnę kaip pradinę elektroaugos kvalifikaciją.

14. SSGR mašinisto lydinčiojo asmens pareigas gali eiti asmenys:

14.1. paskirti vadovo įsakymu;

14.2. ne jaunesni kaip 18 metų;

14.3. pasitikrinę žinias *Darbuotojų, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu, žinių tikrinimo tvarkos aprašo* nustatyta tvarka darbuotojams, dirbantiems darba, tiesiogiai susijusį su geležinkelių transporto eismu;

14.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka pasitikrinę sveikatos būklę, atitinkančią teisės aktuose nustatytus reikalavimus darbuotojams, dirbantiems darba, tiesiogiai susijusį su geležinkelių transporto eismu;

14.5. žinantys geležinkelių infrastruktūros ruožo ypatumus;

14.6. mokantys naudotis rankinėmis signalinėmis priemonėmis;

14.7. žinantys kaip stebėti kelio laisvumą ir signalus;

14.8. mokantys sustabdyti ir atitverti sustojusį SSGR;

14.9. turintys antrąją valstybinės kalbos mokėjimo kategoriją.

15. SSGR naudojančio bendrovės struktūrinio padalinio vadovas turi nustatyti mašinisto padėjėjo ir lydinčiojo asmens mokymo bei instruktavimo, taip pat T-75 formos mašinisto padėjėjo pažymėjimų registravimo, numeravimo bei išdavimo ir lydinčiojo asmens skyrimo tvarką.

16. Dirbti su mašinisto padėjėju (lydinčiuoju asmeniu), kurio darbo stažas mažesnis kaip 1 metai, gali tik SSGR mašinistas, turintis ne mažesnę kaip vienerių metų darbo stažą.

17. Mažiau kaip vienerius metus išdirbusiam SSGR mašinistui turi būti skiriamas mašinisto padėjėjas (SSGR mašinistas), turintis didesnę kaip vienerių metų darbo stažą.

18. SSGR brigados darbo ruože perkonstravus kai kuriuos geležinkelių infrastruktūros statinius ir įrenginius (kelio profilį, iešmus, kelio ilgį, kelio ženklus, signalines ir ryšių priemones, šviesoforus ir kt.), už padalinio SSGR naudojimą ir techninę būklę atsakingas asmuo privalo pasirašytinai supažindinti SSGR brigadą su infrastruktūros pakeitimais ir darbo ypatumais bei pasikeitusiomis darbo sąlygomis.

19. Jeigu traukinio mašinistas nėjo savo tiesioginių pareigų ilgiau kaip tris mėnesius ir per tą laikotarpį jo darbo ruože buvo perkonstruoti 18 p. nurodyti geležinkelių infrastruktūros įrenginiai ir statiniai, tai pradėti darba minėtame ruože jis gali tik išlaikęs praktikos egzaminą *Traukinio mašinistų sertifikatų išdavimo tvarkos apraše* nustatyta tvarka.

20. SSGR mašinistas, neturintis traukinio mašinisto sertifikato, suteikiančio teisę važiuoti tam tikra geležinkelių infrastruktūros dalimi (ruožu), gali važiuoti ja tik kartu su

paskirtu kitu lydinčiuoju traukinio mašinistu (toliau – palydovas), atitinkančiu pirmiau nurodytus traukinio mašinistui nustatytus reikalavimus ir turinčiu ne mažesnę kaip 12 mėnesių darbo stažą šiame ruože bei leidimą (traukinio mašinisto sertifikatą ir Lokomotyvo brigados nario T-57 formos formuliarą savarankiškai dirbti jame), arba egzaminuotoju. Palydovas arba egzaminuotojas privalo suteikti SSGR mašinistui visą būtiną informaciją.

21. NSGR gali valdyti asmenys (operatoriai):

21.1. ne jaunesni kaip 18 metų;

21.2. išmanantys NSGR konstrukciją ir turintys didesnę kaip vienerių metų šio tipo NSGR operatoriaus padėjėjo darbo stažą;

21.3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka pasitikrinę sveikatą pagal teisės aktuose nustatytus reikalavimus darbuotojams, dirbantiems darba, tiesiogiai susijusį su geležinkelių transporto eismu;

21.4. pasitikrinę žinias *Darbuotojų, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu, žinių tikrinimo tvarkos apraše* nustatyta tvarka darbuotojams, dirbantiems darba, tiesiogiai susijusį su geležinkelių transporto eismu;

21.5. turintys ne žemesnę kaip pradinę elektroaugos kvalifikaciją;

21.6. turintys dokumentą, patvirtinantį, kad yra baigę mokslus kaip remontuoti, eksploatuoti ir prižiūrėti mechanizmus, įrenginius, agregatus ar kitą techniką;

21.7. turintys antrąją valstybinės kalbos mokėjimo kategoriją.

22. NSGR operatoriaus padėjėju gali dirbti asmenys:

22.1. ne jaunesni kaip 18 metų;

22.2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka pasitikrinę sveikatos būklę, atitinkančią teisės aktuose nustatytus reikalavimus darbuotojams, dirbantiems darba, tiesiogiai susijusį su geležinkelių transporto eismu;

22.3. pasitikrinę žinias *Darbuotojų, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu, žinių tikrinimo tvarkos apraše* nustatyta tvarka darbuotojams, dirbantiems darba, tiesiogiai susijusį su geležinkelių transporto eismu;

22.4. turintys ne žemesnę kaip pradinę elektroaugos kvalifikaciją;

22.5. turintys antrąją valstybinės kalbos mokėjimo kategoriją.

23. Kėlimo kranus, iš jų ir įrengtus SGR, gali valdyti tik darbuotojai, turintys pažymėjimą, suteikiantį teisę valdyti pažymėjime nurodytą kranų tipą.

24. Reikalavimus SGR techninę priežiūrą atliekantiems darbuotojams nustato SGR naudojančio bendrovės struktūrinio padalinio vadovas.

III. SPECIALIŲJŲ GELEŽINKELIO RIEDMENŲ NAUDOJIMAS

25. Naudoti galima tik techniškai tvarkingus ir naudojimo instrukcijos reikalavimus atitinkančius SGR.

26. SGR spalvinami Geležinkelių infrastruktūros direkcijoje nustatyta tvarka.

27. SGR naudojančio bendrovės struktūrinio padalinio vadovas turi patvirtinti konkretaus SGR naudojimo instrukciją (toliau – SGR instrukcija). SGR instrukcijos turinys nurodytas Instrukcijos 3 priede.

28. Kiekvienas savarankiškai išvykstantis iš geležinkelio stoties SSGR laikomas traukiniu.

29. Prireikus gali būti formuojami traukiniai iš kelių atskirų SGR, tačiau tokio traukinio trauka SSGR turi užtikrinti būtiną pajėgumą ir būti sąsątao priekyje.

30. SSGR leidžiama stumti ne didesniu kaip 25 km/h greičiu platforminį vagoną arba priekabą (ne daugiau kaip 1 vieneta), netrukdančią saugiam matomumui.

31. Jeigu platforminiame vagone, vagone su perėjimo aikšte, priekaboje ar SGR su kabina yra darbuotojas, turintis radijo ryšį su stumiančio SSGR mašinistu, stumti leidžiama daugiau kaip vieną riedmenį, tačiau greitis taip pat turi būti ne didesnis kaip 40 km/h. Šis darbuotojas privalo turėti signalinius reikmenis, kuriais galima būtų duoti matomus ir girdimus signalus. Jis privalo stebėti kelio laisvumą, parengtą maršrutą, iešmų padėtį, šviesoforų ir kitų darbuotojų rodomus signalus, perduoti traukinio mašinistui informaciją apie kelio laisvumą bei signalinių ženklų rodmenis, o pastebėjus pavojų geležinkelių transporto eismo saugai arba žmonių gyvybei, imtis priemonių geležinkelio riedmenims sustabdyti.

32. Didžiausia SSGR vežamo sąstato masė apskaičiuojama Geležinkelių infrastruktūros direkcijoje nustatyta tvarka.

33. Didžiausias leistinas SGR greitis nustatomas bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu. Leistinas SGR greitis neturi viršyti konstrukcinio greičio.

34. Jeigu SSGR ašies apkrova mažesnė kaip 10 t, joje turi būti įrengti šuntavimo prietaisai. Mašinistas neturi teisės važiuoti SSGR, kuriame nėra šuntavimo prietaisų arba techniniame pase ir S-2 formos *Metinės kontrolinės-techninės apžiūros akte* (žr. šios Instrukcijos 4 priedą) nėra žymos apie jų patikrą.

35. Draudžiama naudoti SGR, jeigu:

- 35.1. neveikia garsinis signalas;
- 35.2. neveikia stabdžiai arba oro kompresorius;
- 35.3. sugedęs nors vienas traukos elektros variklis (jeigu toks yra);
- 35.4. neveikia jėgainės variklio aušinimo sistemos ventiliatorius;
- 35.5. neveikia (sugedusi) automatinė lokomotyvo signalizacija ar mašinisto budrumo įrenginiai;
- 35.6. neveikia eismo saugos įrenginiai (greitmatas, greičio registravimo prietaisas, KLUB įrenginiai ir pan.);
- 35.7. neveikia radijo ryšys;
- 35.8. sugedusi automatinė sankaba arba sukabinimo įtaisas;
- 35.9. neveikia prožektorius, apšvietimo prietaisai, rėmsijos žibintai;
- 35.10. aširačiuose yra defektų;
- 35.11. sugedusi smėlio tiekimo sistema (jeigu yra numatyta SSGR konstrukcijoje);
- 35.12. įtrūkusi lingės apkaba, lūžęs lingės lakštas ar spyruoklė;
- 35.13. trūkęs ašidėžės korpusas;
- 35.14. sugedę SGR konstrukcijoje numatyti įrenginiai, neleidžiantys detalėms nukristi ant kelio arba jų visai nėra;
- 35.15. netinkamas krumplinės ar hidraulinės pavaros gaubtas, dėl ko gali ištekėti alyva;
- 35.16. nėra gesintuvų arba jie neatitinka nustatytų reikalavimų;
- 35.17. sugedusi avarinė variklio sustabdymo sistema (jeigu yra numatyta SSGR konstrukcijoje);
- 35.18. sugedę darbinių agregatų fiksatoriai;
- 35.19. sugedę langų valytuvai;
- 35.20. neveikia šuntavimo prietaisai (jeigu yra numatyta SSGR konstrukcijoje);

36. SGR ūkiniai traukiniai (SGR sąstatai) formuojami, riedmenų eiliškumas sąstatare nustatomas ir SGR darbas organizuojamas pagal *Saugaus traukinių eismo užtikrinimo instrukcijos remontuojant kelių reikalavimus*.

37. Draudžiama viršyti SGR gamintojo ir geležinkelių infrastruktūros valdytojo nustatytą SGR ir jo priekabos krovumą.

38. Tik žmonėms vežti skirtas SGR draudžiama prikabinti prie traukinio sąstato arba naudoti kaip traukos riedmenį.

39. SSGR mašinistų sveikata (blaiivumas) tikrinama AB „Lietuvos geležinkeliai“ traukinio mašinistų sveikatos tikrinimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka.

40. Iš pastovios dislokacijos vietos (pvz. gamybinės bazės) išvažiuojančio SGR ir jo priekabos techninė būklė turi būti patvirtinta K-23 formos darbo lape (žr. Instrukcijos 5 priedą) už SGR eksploataciją atsakingo arba jį pavaduojančio asmens parašu. Iš kitų pradinių stočių išvažiuojančio SGR ir jo priekabos techninę būklę darbo lape savo parašu patvirtina SGR mašinistas.

41. Į tarpstotį išvykstantį SGR stoties budėtojas išleidžia pagal traukinių eismo tvarkdario leidimą. Iš pradinės stoties išleisdamas SGR į tarpstotį stoties budėtojas patikrina:

41.1. instrukcijos 10.1 punkte nurodytą mašinisto pažymėjimą;

41.2. T-57 formos *Lokomotyvo brigados nario formuliarą* ir traukinio mašinisto sertifikatą;

41.3. K-23 formos darbo lapo įforminimą. Jame turi būti parašas, patvirtinantis, kad SGR techninė būklė tinkama naudoti;

41.4. S-2 formos *Metinės kontrolinės-techninės apžiūros aktą*, kuriame turi būti įrašas apie SSGR tinkamumą naudoti.

42. Darbo metu mašinistas privalo su savimi turėti pirmiau išvardytus dokumentus, elektrosaugos kvalifikaciją patvirtinantį dokumentą ir nurodyto tipo kranų valdymo pažymėjimą (kai SGR įrengtas kėlimo įrenginys), o jo padėjėjas – T-75 formos mašinisto padėjėjo pažymėjimą, T-57 formos lokomotyvo brigados nario formuliarą ir elektrosaugos kvalifikaciją patvirtinantį dokumentą.

43. Vienu metu tarpstotyje (kelyje), kuriame nutrauktas eismas, dirbantiems keliems SGR vadovauja tik vienas darbuotojas, kurio pareigos, vardas ir pavardė nurodyti geležinkelių infrastruktūros valdytojo išduotame leidime.

44. Draudžiama SGR važiuoti iš vienos stoties į kitą tarpstotyje stumiant SGR ar vagoną, išskyrus atvejus, kai iš stoties į tarpstotį (darbo vietą) išvykstama pagal geležinkelio stoties budėtojo ar traukinių eismo tvarkdario leidimą.

45. SGR stumiant į darbo vietą, pokalbiai su stumiančio SGR mašinisto ir pirmutinio eismo kryptimi stumiamo SSGR mašinisto, operatoriaus, mašinisto padėjėjo arba darbų vadovo vyksta *Darbuotojų, susijusių su geležinkelių transporto eismu, pokalbių reglamente* nustatyta tvarka. Nurodymai (pokalbiai) perduodami radijo ryšių ir yra privalomi stumiančio SSGR mašinistui.

46. Į tarpstotį dirbti vykstantį SGR turi lydėti darbų vadovas arba jo įgaliotas asmuo.

47. Pirmasis SGR į darbo vietą važiuoja nustatytu greičiu, kiti, važiuojantys iš paskos, – ne didesniu kaip 20 km/h. Atstumas tarp SGR turi būti ne mažesnis kaip 1 km.

48. Po sustojimo tarpstotyje SGR toliau važinėja pagal darbų vadovo nurodymus ne didesniu kaip 20 km/h greičiu. Mašinistai turi būti ypač atsargūs ir budrūs. Atvykstantys į darbo vietą kiti SGR mašinistai perspėja vienas kitą radijo ryšiu.

49. Iš tarpstočio į stotį SGR sugrįžta darbų vadovo nurodymu, iš anksto suderinęs savo veiksmus su traukinių eismo tvarkdariu ir stoties budėtoju.

50. Baigę darbą dvikeliuose tarpstočiuose su įrengta automatine blokuote, SGR į stotį vyksta taisyklingu keliu nustatytu greičiu pagal automatinės blokuotės signalus.

51. Visais kitais atvejais po darbo grįžtančių SGR greitis turi būti ne didesnis kaip 20 km/h, išskyrus pirmąjį SGR.

52. Tarp grįžtančių iš tarpstočio (darbo vietos) SGR atstumas turi būti ne mažesnis kaip 1 km.

53. Jeigu pagal darbo pobūdį nebūtina nutraukti eismo tarpstotyje, SGR į jį išvyksta bendrovės norminiuose dokumentuose nustatyta tvarka.

54. Iš stoties išvykstančio SGR mašinistui išduodamas mašinisto įspėjamasis lapelis, kuriame nurodomas atvykimo (išvykimo) į stotį laikas. Mašinistas neturi užimti tarpstočio ilgiau negu nurodyta įspėjamajame lapelyje.

55. Prieš darbo pradžią SGR brigada privalo atlikti SGR pamaininę techninę apžiūrą (PA) ir patikrinti SGR bei prikabintų geležinkelio riedmenų tinkamumą naudoti.

56. Apžiūros ir patikros rezultatai įrašomi į K-82 formos pamaininės apžiūros rezultatų registracijos žurnalą (žr. Instrukcijos 7 priedą).

57. Ant kiekvieno SGR turi būti užrašai ir skiriamieji ženklai, nurodyti Instrukcijos 6 priede.

58. Prieš išvykdamą iš stoties SGR brigada turi patikrinti:

58.1. geležinkelio riedmenų sukabinimą;

58.2. sąstate esančių riedmenų gabaritą ir pakrautų krovinių įtvirtinimą pagal *Krovinių krovimo ir tvirtinimo taisyklių* reikalavimus;

58.3. darbinių SGR ir kitų geležinkelio riedmenų agregatų (mechanizmų, įrenginių ir kt.) užfiksavimą transportinėje padėtyje;

58.4. signalizavimo priemonių, atsarginių dalių, įrankių, ratstabdžių, pirmosios pagalbos rinkinio ir gaisro gesinimo priemonių komplektą (šiam punkte nurodytų priemonių skaičių nustato SGR naudojančio bendrovės struktūrinio padalinio vadovas ir nurodo SGR vietinėje instrukcijoje);

58.5. radijo ryšį ir automatinius stabdžius;

58.6. eismo saugos įrenginius.

59. Stabdžiai naudojami, tikrinami ir bandomi vadovaujantis R/86 *Geležinkelio riedmenų stabdžių naudojimo taisyklių* reikalavimais.

60. SGR valdanti brigada privalo:

60.1. kalbėtis su kitais darbuotojais, susijusiais su geležinkelių transporto eismu, pagal *Darbuotojų, susijusių su geležinkelių transporto eismu, pokalbių reglamento* reikalavimus;

60.2. laikytis racionalaus SGR valdymo režimo, traukinių eismo grafiko ir eismo saugos reikalavimų;

60.3. kontroliuoti, kad nebūtų viršijamos SGR dalių, mazgų, mechanizmų ir agregatų leistinos apkrovos;

60.4. vykdyti traukinių eismo tvarkdario, stoties budėtojo ar kitų asmenų, atsakingų už traukinių eismo ir manevravimo organizavimą šiame ruože ar stotyse, nurodymus;

60.5. kontroliuoti SGR ir jo atskirų įrenginių, mazgų ir mechanizmų veikimą. Pastebėjus gedimą imtis visų priemonių jiems pašalinti (nesant galimybei pašalinti gedimo, nedelsiant informuoti traukinių eismo tvarkdarį, geležinkelio stoties budėtoją ir tiesioginius vadovus);

60.6. laikytis norminių dokumentų reikalavimų;

60.7. važiuojančio traukinio riedmenų techninės būklės automatinėms kontrolės priemonėms (RAKP) užfiksavus SGR defektą, vadovautis *Važiuojančio traukinio riedmenų techninės būklės automatinės kontrolės priemonių naudojimo instrukcija*;

60.8. pastebėjus geležinkelių infrastruktūros įrenginių (objektų) trūkumus ar kitose situacijose, turinčiose įtakos normaliam geležinkelių infrastruktūros įrenginių (objektų) veikimui ir (ar) sukeliančius pavojų geležinkelių transporto eismui, pranešti traukinių eismo tvarkdariui, stoties budėtojui ir filialo budinčiam darbuotojui (tvarkdariui);

60.9. neplanuotai sustojus, jeigu sustojimas nenumatyta traukinių eismo grafike, pranešti traukinių eismo tvarkdariui ir stoties budėtojui.

61. SGR mašinistas gavęs ir (ar) užpildęs iš kitų darbuotojų, susijusių su geležinkelių transporto eismu, dokumentus, nustatančius saugią geležinkelių transporto eismo tvarką (pvz.: *Pažyma apie stabdžius, Mašinisto įspėjamasis lapelis, rašytinis stoties budėtojo leidimas*, ir kt.) (toliau – Eismo saugos dokumentai), turi juos laikyti su savimi visą darbo pamainą.

62. Baigusi darbą (pasibaigus pamainai) SGR brigada privalo:

62.1. suderinti su stoties budėtoju SGR stovėjimo vietą stotyje (jeigu SGR paliekamas stoties kelyje ar aklakelyje);

62.2. išjungti variklį, išvalyti SGR, iš vandens ir alyvos skirtuvo išpilti kondensatą;

62.3. įjungti SGR stovėjimo stabdį, užrakinti kabiną ir iš abiejų pusių padėti ratstabdžius;

62.4. apie visus SGR veikimo sutrikimus ir gedimus, taip pat SGR veikimo nesklaidumus įrašyti į K-82 formos pamaininės apžiūros rezultatų registracijos žurnalą ir pranešti atsakingam už SGR techninę būklę asmeniui;

62.5. su eismu susijusius mašinisto dokumentus kartu su K-23 formos darbo lapu priduoti SGR naudojančio bendrovės struktūrinio padalinio vadovo paskirtam darbuotojui, atsakingam už riedmenų naudojimą ir priežiūrą.

63. Atsakingas už riedmenų naudojimą ir priežiūrą darbuotojas turi saugoti ir tikrinti su eismu susijusius mašinisto dokumentus. Nustačius darbo tvarkos pažeidimų, nedelsiant informuoti tiesioginius vadovus.

64. Eismo saugos dokumentai turi būti saugomi ne mažiau kaip 3 mėnesius nuo jų užpildymo dienos.

65. *SGR instrukcijoje* turi būti nustatyta su eismu susijusių mašinisto dokumentų, kuriuose nurodoma kokiais atvejais ir kokius dokumentus mašinistas turi saugoti ir kada bei kam juos priduoti, kas kontroliuoja dokumentų tvarkingumą ir atitiktį nustatytiems reikalavimams, kiek laiko ir kur turi būti saugojami šie dokumentai.

66. Organizuojant SSGR darbą su lydinčiuoju asmeniu, turi būti laikomasi šių reikalavimų:

66.1. *SGR instrukcijoje* turi būti nurodytos lydinčiojo asmens pareigos ir atsakomybė, darbo organizavimo bei SSGR valdymo ir stabdymo ypatumai, SSGR paruošimo darbui tvarka (taip pat ir žiemos laikotarpiu) ir kitos SSGR naudojimo sąlygos, užtikrinančios SGR brigados ir kitų darbuotojų darbo saugą bei geležinkelių transporto eismo saugą;

66.2. lydintysis asmuo turi mokėti taikyti *Darbuotojų, susijusių su geležinkelių transporto eismu, pokalbių reglamentą*.

67. Valdant SSGR, skirtą žmonėms vežti, turi būti laikomasi šių reikalavimų:

67.1. negalima SSGR mašinisto padėjėjo pakeisti lydinčiuoju asmeniu;

67.2. mašinisto ir jo padėjėjo darbo su SSGR stažas turi būti ne mažesnis kaip vieneri metai;

67.3. važiuojant atbuline eiga, kai SSGR valdymo pultas įrengtas tik viename gale:

67.3.1. mašinisto padėjėjas turi būti SSGR priekyje pagal eismo kryptį, tiksliai ir laiku, pokalbių reglamento nustatyta tvarka, pranešinėti mašinistui apie kelio laisvumą, maršruto parengimą, iešmų padėtį, rodomų ir girdimų signalų, signalinių rodyklių ir ženklų rodmenis, kontaktinio tinklo būklę, kitų riedmenų eismą, keliuose esančius žmones ar kitas kliūtis eismui;

67.3.2. mašinistas turi kartoti padėjėjo pranešimus ir vykdyti jo nurodymus.

68. Mašinistui draudžiama perduoti SSGR valdymą kitiems asmenims, išskyrus egzaminuotoją. Darbo metu mašinistui draudžiama palikti riedmenį be priežiūros.

69. SSGR, atliekančių traukinio traukos riedmens funkciją ir vežančių (traukiančių arba stumiančių) kitus riedmenis, mašinistai turi įrašyti vežamo sąstato svorį į K-23 formos darbo lapą.

70. Mašinistai, kurie darbo metu buvo tikrinami arba gavo pastabų dėl netinkamai atliekamo savo darbo, turi nedelsdami apie tai informuoti savo tiesioginį vadovą ir pateikti jam rašytinį paaiškinimą. Traukinio mašinistų mokymo ir egzaminavimo, traukinio mašinisto sertifikatų išdavimo ir pildymo, traukinio mašinisto sertifikatų turėtojų periodinės kontrolės, traukinio mašinisto sertifikatų galiojimo sustabdymo, panaikinimo ir atšaukimo tvarka nustatoma *Traukinio mašinistų sertifikatų išdavimo tvarkos apraše*.

IV. SGR TRANSPORTAVIMO TVARKA

72. Persiunčiamas nedarbo būklės SGR (naujai pagamintas, siunčiamas remontui ir iš remonto, arba perduodamas iš vieno struktūrinio padalinio kitam) gali būti transportuojamas atskiru lokomotyvu, SSGR, prikabintas krovininio traukinio sąstata arba pakrautas platforminiame vagone (pagal SGR naudojimo ir priežiūros instrukcijų reikalavimus ir atsižvelgiant į jų techninę būklę). Norint gauti leidimą transportuoti SGR krovininio traukinio sąstata, siuntėjas pateikia K-93 formos paraišką (žr. 8 priedą).

73. SGR paruošimą transportavimui tikrina šios sudėties komisija:

- Pirmininkas – SGR naudojančio struktūrinio padalinio paskirtas kompetentingas atstovas;

- Komisijos nariai:

- Bendrovės Vidaus administravimo ir saugos departamento Eismo saugos skyriaus darbuotojas.

- Asmuo, atsakingas už Geležinkelių infrastruktūros direkcijos padalinių SGR naudojimą ir techninę būklę, arba jį pavaduojantis asmuo.

Komisija surašo SGR paruošimo transportavimui traukinio sąstata atskiru lokomotyvu arba SSGR K-94 formos aktą (žr. 9 priedą). SGR paruošimo transportavimui traukinio sąstata atskiru lokomotyvu arba SSGR aktas surašomas trimis egzemplioriais. Vienas akto egzempliorius perduodamas siunčiamo riedmens palydovui, vienas egzempliorius perduodamas ir pridedamas prie krovinio dokumentų, vienas egzempliorius paliekamas riedmens siuntėjo byloje.

74. Ruošiant SGR transportavimui krovininio traukinio sąstata, SSGR arba atskiru lokomotyvu, būtina paruošti SGR į transportinę padėtį pagal SGR naudojimo instrukcijos reikalavimus.

75. SGR paruošimą transportavimui atlieka ir atsako už jį siuntėjas.

76. Traukinio sąstate transportuojamą SGR atskiru lokomotyvu arba SSGR turi lydėti SGR mašinistas ir jo padėjėjas arba jį pakeičiantis geležinkelių transporto darbuotojas, išmanantis SGR įrenginius ir jo transportavimo tvarką.

Transportuojamus riedmenis lydintieji asmenys turi važiuoti šiuose riedmenyse, SSGR arba lokomotyve.

77. Transportuojamus riedmenis lydintieji asmenys pamainomis budi ištisą parą. Šie darbuotojai privalo:

- a) stebėti važiuoklės, stabdžių įrenginių, ašies reduktorių, prietaisų ir agregatų būklę;
- b) stebėti visų SGR mazgų ir ypač kranų mechanizmų, montavimo aikštelių įtvirtinimo būklę;
- c) saugoti visus SGR vežamus mazgus ir krovinius, stebėti jų įtvirtinimą;
- d) saugoti visus SGR esančius įrenginius, prietaisus, signalizavimo priemones, techninius dokumentus;
- e) neleisti į SGR pašalinių asmenų;
- f) neleisti su lydimo SGR daryti draudžiamų manevrų;
- g) jeigu traukinys, kurio sąstate vežamas riedmuo, viršija nustatytą tiems riedmenims greitį, imtis būtinų TNN ir ST nustatytų greičiui sumažinti priemonių, duoti regimuosius ir girdimuosius signalus;
- h) nepažeisti priešgaisrinės saugos taisyklių, laikyti švarų ir tvarkingą priešgaisrinį inventorių, kilus gaisrui duoti nustatytus signalus, imtis priemonių traukiniui sustabdyti ir gesinti gaisrą;
- i) su savimi turėti lydimo riedmens valdymo pažymėjimą.

78. Atvykus į paskyrimo vietą, lydintieji asmenys (palydovai) pagal aktą perduoda gavėjui SGR, taip pat nuimtus nuo riedmens mazgus, visus techninius dokumentus, įrankius ir inventorių.

79. Transportuojant pakrautus geležinkelio platforminiuose vagonuose SGR, būtina laikytis šių reikalavimų:

- a) paruošti SGR į transportinę padėtį laikantis naudojimo instrukcijos reikalavimų;
- b) SGR išdėstymas ir įtvirtinimas platforminiame vagono atliekamas pagal krovinių krovimo ir tvirtinimo taisykles, laikantis SGR transportavimo ir lydėjimo tvarkos reikalavimų geležinkeliuose;
- c) įjungti stovėjimo stabdį ir patikimai įtvirtinti riedmenį;
- d) kabinos langus ir duris uždaryti, duris užplombuoti.

V. SGR TECHNINĖ PRIEŽIŪRA IR REMONTAS

80. SGR Techninė priežiūra ir remontas atliekamas vadovaujantis generalinio direktoriaus 2011 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. Į-794 „Dėl specialiųjų geležinkelio mašinų techninės priežiūros ir remonto darbų periodiškumo nustatymo“, 2013 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. Į-168 papildymu, 2010 m. rugsėjo 17 d. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. A1-425 „Dėl kėlimo kranų naudojimo taisyklių patvirtinimo“.

Specialiųjų geležinkelio riedmenų
naudojimo ir techninės priežiūros instrukcijos
1 priedas

[Pažymėjimo specialiesiems riedmenims valdyti pavyzdys]

Forma K-83

	<p style="text-align: center;">LIETUVOS GELEŽINKELIAI</p> <p style="text-align: center;">PAŽYMĖJIMAS SPECIALIESIEMS RIEDMENIMS VALDYTI</p>
--	---

<p>PAŽYMĖJIMAS Nr. 000000</p> <p>_____</p> <p style="text-align: center;">(vardas ir pavardė)</p> <p>_____</p> <p style="text-align: center;">(asmens kodas)</p> <p>Išdavimo pagrindas:</p> <p>_____</p> <p style="text-align: center;">(data)</p> <p>Praktinių žinių įvertinimo aktas Nr. _____</p> <p>_____</p> <p style="text-align: center;">(data)</p> <p>Teorinių egzaminų protokolai Nr. _____</p> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 80px; margin: 10px 0;"> <p style="text-align: center;">Fotonuotrauka (3×4) cm</p> </div> <p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;">(asmens parašas)</p> <p>A. V.</p>	<p>Išduotas _____ m. _____ mėn. ____ d. išlaikiusiam LG nustatytos praktinių ir teorinių žinių apimties egzaminus ir turinčiam teisę savarankiškai valdyti _____</p> <p>_____</p> <p style="text-align: center;">(specialiojo riedmens pavadinimas)</p> <p>Komisijos pirmininkas _____</p> <p style="text-align: right;">(parašas)</p> <p>_____</p> <p style="text-align: center;">(vardas ir pavardė)</p> <p>A. V.</p>
---	---

Specialiųjų geležinkelio riedmenų
naudojimo ir techninės priežiūros instrukcijos
2 priedas

[Mašinisto padėjėjo pažymėjimo pavyzdys]

Forma T-75

Pažymėjimo vidinė kairioji pusė

Pažymėjimo vidinė dešinioji pusė

<p>PAŽYMĖJIMAS Nr. _____</p> <p>_____</p> <p style="text-align: center;">(vardas ir pavardė)</p> <p>_____</p> <p style="text-align: center;">(asmens kodas)</p> <p>Išdavimo pagrindas:</p> <p>20_____m. _____mėn. _____d.</p> <p>praktinių žinių įvertinimo aktas Nr. _____</p> <p>20_____m. _____mėn. _____d.</p> <p>teorinių egzaminų protokolas Nr. _____</p> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 80px; margin: 10px 0; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> <p>Fotonuotrauka (3×4) cm</p> </div> <p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;">(asmens parašas)</p> <p style="margin-top: 20px;">A. V.</p> <p>Forma T-75</p>	<p>Išduotas 20_____m. _____mėn. _____d. išlaikiusiam AB „Lietuvos geležinkeliai“ administracijos nustatytos praktinių ir teorinių žinių apimties egzaminus ir turinčiam teisę dirbti _____</p> <p style="text-align: center;">(specialiojo riedmens pavadinimas)</p> <p>_____</p> <p>mašinisto (vairuotojo) padėjėju.</p> <p>Komisijos pirmininkas _____</p> <p style="text-align: center;">(parašas)</p> <p>_____</p> <p style="text-align: center;">(vardas ir pavardė)</p> <p style="margin-top: 20px;">A. V.</p>
--	--

Specialiųjų geležinkelio riedmenų
naudojimo ir techninės priežiūros instrukcijos
3 priedas

SPECIALAUS GELEŽINKELIO RIEDMENS (SGR) NAUDOJIMO INSTRUKCIJOS SUDARYMO SANDARA

SGR naudojimo instrukcijoje nurodoma konkreti SGR darbo tvarka vietinėmis sąlygomis. SGR naudojimo instrukcija rašoma kiekvienam konkrečiam riedmeniui.

SGR naudojimo instrukciją sudaro šie pagrindiniai skyriai:

1. Bendroji dalis. Šiame skyriuje paprastai nurodoma:
 - 1.1. Konkretaus SGR paskirtis.
 - 1.2. Techniniai duomenys.
 - 1.3. SGR darbo ruožas.
 - 1.4. SGR stovėjimo vieta.
 - 1.5. SGR brigados sudėtis.
 - 1.6. Asmenys, atsakingi už techninę priežiūrą ir remontą.
 - 1.7. SGR dokumentai (paprastai sudaromas dokumentų sąrašas).
 - 1.8. Su eismu susijusių mašinisto dokumentų saugojimo ir kontrolės tvarka.
 - 1.9. Būtiniausių atsarginių dalių, inventoriaus, signalizavimo priemonių, ratstabdžių (numeruotų) sąrašas ir pirmos medicinos pagalbos rinkinio turinys.
2. Naudojimo reikalavimai. Šiame skyriuje rekomenduojama nurodyti:
 - 2.1. Ką su savimi privalo turėti SGR mašinistas ir mašinisto padėjėjas (lydintysis asmuo).
 - 2.2. Krovimo darbus.
 - 2.3. Žmonių vežimo tvarką.
 - 2.4. SGR paruošimą darbui vasaros metu.
 - 2.5. SGR paruošimą darbui žiemos metu.
 - 2.6. Leidžiamą važiavimo greitį tarpstočiuose ir stotyse.
 - 2.7. Didžiausią riedmens vežamo sąstato masę.
 - 2.8. Techninių apžiūrų periodiškumą.
 - 2.9. *SGR naudojimo instrukcijos* ir užrašų keitimo tvarką.
 - 2.10. Reikalavimus SGR transportavimui prekinio traukinio sąstato, SSGR arba atskiru lokomotyvu ir SGR transportinės padėties paruošimo tvarką.
 - 2.11. SGR brigados, lydinčiųjų asmenų, darbo vadovų, techninės priežiūros darbuotojų, remontininkų ir kitų su SGR naudojimu susijusių darbuotojų kontrolės priemonės.
 - 2.12. SGR brigados, lydinčiųjų asmenų, darbo vadovų, techninės priežiūros darbuotojų, remontininkų ir kitų su SGR naudojimu susijusių darbuotojų pareigas.
3. Saugos ir sveikatos reikalavimai.
4. Gaisrinės saugos reikalavimai.

Specialiųjų geležinkelio riedmenų
naudojimo ir techninės priežiūros instrukcijos
4 priedas

[Metinės kontrolinės techninės apžiūros ir bandymų akto pavyzdys]

Forma S-2

Aktas galioja iki 201__m._____mėn.____d.

_____Nr. _____
(SGR markė)

METINĖS KONTROLINĖS TECHNINĖS APŽIŪROS
AKTAS Nr. _____
(data)

LG generalinio direktoriaus _____įsakymu Nr. Į-_____paskirta komisija
(data)

Komisijos pirmininkas _____
(pareigos, vardas ir pavardė)

Nariai:

1. _____
(pareigos, vardas ir pavardė)
2. _____
(pareigos, vardas ir pavardė)
3. _____
(pareigos, vardas ir pavardė)
4. _____
(pareigos, vardas ir pavardė)

Patikrinusi _____techninę būklę, nustatė, kad šis riedmuo
(SGR markė)

atitinka specialiųjų geležinkelio riedmenų, naudojamų viešojoje geležinkelių infrastruktūroje,
techninius reikalavimus.

IŠVADA. _____Nr. _____leidžiama eksploatuoti.
(SGR markė)

Komisijos pirmininkas _____
(parašas)

Nariai:

1. _____
(parašas)
2. _____
(parašas)
3. _____
(parašas)
4. _____
(parašas)

Specialiųjų geležinkelio riedmenų
naudojimo ir techninės priežiūros instrukcijos
6 priedas

**SPECIALAUS GELEŽINKELIO RIEDMENS (SGR)
UŽRAŠŲ IR SKIRIAMŲJŲ ŽENKLŲ
SĄRAŠAS**

1. Kiekvienas Specialusis geležinkelio riedmuo (SGR) turi turėti šiuos užrašus ir skiriamuosius ženklus:
 - a) geležinkelio infrastruktūros firminį logotipą;
 - b) SGR pavadinimą ir gamyklinį numerį;
 - c) SGR registracijos numerį;
 - d) gamyklos gamintojos lentelę su pagaminimo data ir vieta;
 - e) riedmens masę (tonomis);
 - f) konstrukcinį ir transportavimo greitį (km/h);
 - g) ant suslėgto oro rezervuarų atlikto hidraulinio bandymo lentelę, kurioje nurodyti metai ir mėnuo;
 - h) įžemiklio (SGR, skirtiems kontaktinio tinklo įrenginių priežiūros ir remonto darbams) prijungimo vietos žymenį;
 - i) vietų skaičių kabinoje.
2. SGR kabinos viduje turi būti užrašas „Nerūkyti“. Kabinos viduje taip pat turi būti:
 - a) darbų saugos instrukcija, patvirtinta struktūrinio padalinio vadovo;
 - b) viršutinės kelio konstrukcijos medžiagų sąrašas, kuriame vieneto masė nurodyta tonomis, stropavimo schemų rinkinys (jeigu riedmenyje yra kėlimo kranas).
3. Ant aširačių turi būti ženklai ir išpaudai, nurodyti 32/K *Kelio mašinų aširačių formavimo, patikros, remonto ir apžiūros instrukcijoje*.
4. SGR su kėlimo kranais ant krano strėlės iš abiejų pusių turi būti užrašai pagal *Kranų taisyklių reikalavimus*.
5. Ant SGR pasukamų platformų šoninių lovių ir ant krano kolonos matomoje vietoje turi būti užrašai, nurodyti K/128 *Kelio ir statinių remonto bei priežiūros darbų saugos ir gamybinės sanitarijos taisyklių* 10.20.12 punkte.
6. SGR dažomi Geležinkelių infrastruktūros direkcijoje nustatyta tvarka.
7. Visi užrašai rašomi lietuvių kalba.

Specialiųjų geležinkelio riedmenų
naudojimo ir techninės priežiūros instrukcijos
7 priedas

[Žurnalo pavyzdys]

Forma K-82

**Specialaus geležinkelio riedmens (SGR)
pamaininės apžiūros rezultatų registracijos
ŽURNALAS**

(laikomas SGR)

SGR tipas	SGR gamyklinis numeris	SGR registracijos numeris

Pareigos	Vardas ir pavardė	Parašo pavyzdys

Pamainos perdavimo ir priėmimo data ir laikas (h, min)	Apžiūros rezultatai, aptikti ir pašalinti trūkumai	Pamainą perdavusio ir priėmusio asmens parašas	Trūkumus pašalinusio asmens parašas
1	2	3	4

Pradėtas 20__ m. _____ mėn. _____ d.

Baigtas 20__ m. _____ mėn. _____ d.

Specialiųjų geležinkelio riedmenų
naudojimo ir techninės priežiūros instrukcijos
8 priedas

[Paraiškos pavyzdys]

Forma K-93

_____ stoties viršininkui
(pavadinimas)

PARAIŠKA
Specialiajam geležinkelio riedmeniui (SGR) apžiūrėti ir vežti

(data)

Reikalinga nuvežti _____
(SGR pavadinimas, tipas, Nr.)

Iš stoties _____ į stotį _____
(pavadinimas) (pavadinimas)

SGR parengta vežti prekinio traukinio sąstata pagal 110/K *Specialiųjų geležinkelio riedmenų naudojimo ir techninės priežiūros instrukcijos* reikalavimus.
Prašom organizuoti SGR apžiūrą ir jos išsiuntimą.

Siuntėjas _____
(Įmonės pavadinimas)

(pareigos)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Specialiųjų geležinkelio riedmenų
naudojimo ir techninės priežiūros instrukcijos
9 priedas

[Akto pavyzdys]

Forma K-94

Specialiojo geležinkelio riedmens (SGR), skirto transportuoti traukinio sąstata atskiru lokomotyvu arba savaeigiu specialiuoju geležinkelio riedmeniu (SSGR), patikros

AKTAS

АКТ

проверки технического состояния специального железнодорожного подвижного состава (СЖПС), предназначенного для транспортировки в составе поезда, отдельным локомотивом или самоходным специальным железнодорожным подвижным составом (ССЖПС)

_____ Nr. _____

(data)

Mes, toliau pasirašę komisijos nariai, patikrinome SGR, skirtą nedarbinėje būsenoje transportuoti prekinio traukinio sąstata atskiru lokomotyvu arba SSGR (nereikalinga išbraukti), techninę būklę. Мы, нижеподписавшиеся, провели проверку технического состояния СЖПС предназначенного для следования в недействующем состоянии в составе поезда, с отдельным локомотивом или ССЖПС (ненужное зачеркнуть)

_____ (SGR pavadinimas – наименование СЖПС)

pagal (по) _____ paraišką (заявке)

(SGR siuntėjo pavadinimas) (организация отправление СЖПС)

ir nustatėme, kad:

проверили техническое состояние и установили, что:

- a) visų aširačių antbriauniai neturi aštrių briaunų;
на всех гребнях колёсных пар отсутствует остроконечный накат;
- b) automatinė stabdžių sistema, stabdžių svirtinė pavara ir saugumo įrenginiai nesugedę;
система тормозов тормозной рычажной передачи и предохранительные устройства исправны;
- c) ašinių reduktorių kardaniniai velenai nuimti;
карданные валы осевых редукторов сняты;
- d) visi agregatai ir mechanizmai nustatyti į transportinę padėtį;
все агрегаты и механизмы поставлены в транспортное положение;
- e) automatinės sankabos nesugadintos.
автосцепки исправны.

IŠVADA
ВЫВОД

_____ (SGR pavadinimas – наименование СЖПС)

SSGR paruošta važiuoti traukinio sąstata atskiru lokomotyvu, laikantis K/110 *Specialiųjų geležinkelio riedmenų naudojimo ir techninės priežiūros instrukcijos* reikalavimų, ir gali būti prikabinta prie prekinio sąstato už dviejų keturašių vagonų nuo galo.

Draudžiama šio traukinio gale prikabinti šešiaašį ar aštuonašį vagoną. Traukinys visame SGR transportavimo ruože turi važiuoti be stumtuvo.

Подготовлена к следованию в составе поезда, с отдельным локомотивом или ССЖПС в соответствии с требованиями инструкции К-110 и может быть поставлена в состав грузового поезда перед последними двумя четырёхосными вагонами. Прицепка в хвосте поезда шестiosных и восьмиосных вагонов **запрещается**. На всём участке транспортировки не применять толкачи.

Prekinio traukinio, kuriuo vežama

Грузовой поезд имеющий в составе

 (SGR pavadinimas – наименование СЖПС)
 greitis neturi viršyti _____ km/h,
 Не должен превышать скорость

Greitis per iešmus į šalutinį kelią ne didesnis kaip _____ km/h.
 Скорость по стрелкам на боковой путь не более, чем

Komisijos nariai:

1. _____
(parašas-подпись)	_____
(pareigos, vardas ir pavardė-должность, и. фамилия)
2. _____
(parašas-подпись)	_____
(pareigos, vardas ir pavardė-должность, и. фамилия)
3. _____
(parašas-подпись)	_____
(pareigos, vardas ir pavardė-должность, и. фамилия)

SGR palydovai instruktuoti apie SGR įrenginius ir transportavimo tvarką prekinio traukinio sąstate atskiru lokomotyvų arba SSGR pagal K/110 *Specialiujų geležinkelio riedmenų naudojimo ir techninės priežiūros instrukcijos* reikalavimus.

Проводник СЖПС проинструктирован о порядке следования в составе грузового поезда, с отдельным локомотивом или ССЖПС в соответствии с требованиями инструкции К-110.

PALYDOVAI:

_____	_____	_____
(pareigos – должность)	(parašas – подпись)	(vardas ir pavardė – и.фамилия)
_____	_____	_____
(pareigos – должность)	(parašas – подпись)	(vardas ir pavardė – и.фамилия)
_____	_____	_____
(pareigos – должность)	(parašas – подпись)	(vardas ir pavardė – и.фамилия)

Specialiųjų geležinkelio riedmenų
naudojimo ir techninės priežiūros instrukcijos
10 priedas

**[Specialaus geležinkelio riedmens (SGR) brigados nario formuliario
pavyzdys]**

Forma T-57

(struktūrinio padalinio pavadinimas)

**Specialaus geležinkelio riedmens (SGR) brigados nario
FORMILIARAS**

(pareigos)

(vardas ir pavardė)

Pradėtas _____ m. _____ mėn. _____ d.

Baigtas _____ m. _____ mėn. _____ d.

FORMILIARAS yra dokumentas, pagal kurį sprendžiama apie specialaus geležinkelio riedmens brigados atliekamą darbą, specialaus geležinkelio riedmens priežiūrą, eksploataciją, traukinio valdymą ir manevrus.

Formuliarą privalo turėti kiekvienas specialaus geležinkelio riedmens brigados narys ir pateikti pareikalavusiems asmenims, turintiems teisę tikrinti specialaus geležinkelio riedmens būklę bei specialaus geležinkelio riedmens brigados darbą.

Atsakingi darbuotojai privalo periodiškai tikrinti įrašus formuliaruose ir pareikšti specialaus geležinkelio riedmens brigadai savo pastabas bei nurodymus.

Specialaus geležinkelio riedmens brigados nariams formuliarą išduoda struktūrinio padalinio atsakingi darbuotojai. Visi formuliario puslapiai turi būti sunumeruoti. Užpildyti formuliarai saugomi dvejus metus.

Formuliario pildymo tvarka

Pirmoje formuliario dalyje „Kontrolinė išvyka“ struktūrinio padalinio atsakingas darbuotojas įrašo išvadas ir pastabas apie specialaus geležinkelio riedmens brigados nario darbą reiso arba manevrų metu ir nurodo konkrečius eismo ir darbo saugos, traukinių valdymo, manevrinio darbo taisyklių ir instrukcijų pažeidimus arba nepakankamą jų išmanymą. Neturėdamas pastabų, užrašo „Pastabų nėra“.

Antroje formuliario dalyje „Kontrolinis patikrinimas“ įrašomos pastabos apie specialaus geležinkelio riedmens būklės ir specialaus geležinkelio riedmens brigados, dirbančios su traukiniu arba kitu specialiuoju geležinkelio riedmeniu, darbo trūkumus, nustatytus kontrolinio patikrinimo metu, taip pat įrašai apie specialaus geležinkelio riedmens brigados nario instruktavimą ir kitą darbą.

1. KONTROLINĖ IŠVYKA

_____ m. _____ mėn. _____ d.

kontrolinė atsakingo asmens išvyka su specialaus geležinkelio riedmens brigada

nuo _____ geležinkelio stoties

iki _____ geležinkelio stoties

Darbo pradžia _____ h _____ min

Darbo pabaiga _____ h _____ min

Traukinio Nr.	Specialaus geležinkelio riedmens	
	serija	Nr.

IŠVADA: _____

PASTABA. _____

(pareigos, parašas, vardas ir pavardė)

10 priedo pabaiga

Formos T-57 pabaiga

2. KONTROLINIS PATIKRINIMAS

_____ m. _____ mėn. _____ d.

Kontrolinis specialaus geležinkelio riedmens sanitarinės higieninės būklės ir specialaus geležinkelio riedmens brigados darbo patikrinimas_____
(struktūrinio padalinio ir stoties pavadinimas)Tikrino _____
(pareigos, parašas, vardas ir pavardė)

Darbo pradžia _____ h _____ min

Darbo pabaiga _____ h _____ min

ATLIKTO DARBO TURINYS: _____

_____PASTABA. _____

(pareigos, parašas, vardas ir pavardė)

Formuliaras, kurio visi psl. sunumeruoti, išduotas:

(pareigos)_____
(vardas ir pavardė)

Struktūrinio padalinio atsakingas darbuotojas:

(parašas, vardas ir pavardė)

A. V.

_____ m. _____ mėn. _____ d.